

Vlaamse Molens

DE GROOTSTE MOLENVERENIGING IN VLAANDEREN

Lede, 30 april 2024.

Uitnodiging voorjaarsexcursie op zaterdag 22 juni 2024.

Thema: Rondje Eindhoven

Molens in de Peel (N.Brab) en Leudal (Limb).

Beste enthousiaste molenliefhebbers,

Het bestuur van Vlaamse Molens nodigt u uit om deel te nemen aan de molenuitstap 2024. Wij richten ons dit jaar voornamelijk op molens in de Noord-Brabantse Kempen in de bredere omgeving rond Eindhoven.

Onze tocht leidt ons, per luxecoach, via Sint-Niklaas (opstapplaats naast Witte Molen) naar Tongelre (Eindhoven) voor een eerste stop.

Tongelre, Collse molen (watermolen)

De Collse watermolen is een onderslagmolen aan de Kleine Dommel. De molen wordt al genoemd in het jaar 1337, maar enkele jaren geleden heeft de stadsarcheoloog op het molenterrein aardewerkscherven gevonden uit de periode tussen 1200 en 1250. Aan de molen was vanouds het recht verbonden om het water op te stuwen. Vincent van Gogh heeft de molen in 1884 geschilderd.

Sinds 1960 is de molen eigendom van de gemeente Eindhoven.

De watermolen heeft eeuwenlang een dubbele functie gehad. Al omstreeks 1400 werd de molen gebruikt voor zowel het malen van graan als het slaan van olie. In het begin van de 20e eeuw werd nog olie geslagen uit koolzaad. De olie werd gebruikt als lampolie en bij de voedselbereiding. De korenmolen heeft in latere jaren veel voedergraan gemalen, zoals rogge, gerst en haver.

We ontmoeten er Edwin Van Bussel uit het geslacht van Bussel (boek "Korenmolens van ambacht tot industrie" en ir. van het Van Bussel-wieksysteem)

(c) tekst website Collsemolen.nl

Vlaamse Molens

DE GROOTSTE MOLENVERENIGING IN VLAANDEREN

Deurne (NL), Holten's molen (bovenkruier)

Kom allemaal naar de molen en geniet van de suizende wieken en het krakend gangwerk, van het stuivend meel, gemalen met de blauwe stenen, van de oorverdovende klappen van de oliepersen en de geur van warme lijnolie, ervaar de kracht van de wind, die eiken stammen moeiteloos tot planken zaagt.

Kortom een combinatie van graan- olie- en zaagmolen. De zaagmolen kan nog steeds werken met de wind, maar wordt tegenwoordig eveneens elektrisch aangedreven.

(c) tekst website Holtensmolen.nl

Middagpauze in eetcafé In D'ouwe Peel.

Naast een stemmig kanaal stoppen we voor een korte broodlunch.

Er kan gekozen worden uit:

- Veggie broodplank + 2 drankjes
- Uitsmijter + 2 drankjes
- Sandwich gezond + 2 drankjes

De Peel is een grotendeels afgegraven hoogveengebied. Het ligt op de grens van de Nederlandse provincies Noord-Brabant en Limburg. Het hoogveengebied strekte zich ongeveer uit van Weert in het zuiden tot Grave in het noorden. Eeuwenlang vormde het een rijksgrens.

Vlaamse Molens

DE GROOTSTE MOLENVERENIGING IN VLAANDEREN

Roggel, Molen Sint-Petrus (bergmolen)

We rijden de provinciegrens over en bezoeken enkele molens in Nederlands Limburg beheerd door de stichting Leudal. In Roggel bouwde Jean Rutten in het jaar 1900 de molen Sint-Petrus. De St. Petrus is een belt- of bergmolen, een molen met een opgeworpen heuvel rondom. Vanaf 1914 kon de molen ook motorisch aangedreven worden en dus draaien bij windstil weer. De molen heeft niet lang bedrijfsmatig gedraaid, in 1953 werd hij alweer buiten bedrijf gesteld en in 1969 aan de toenmalige gemeente Roggel verkocht. In 1975 volgde een restauratie en in 1983 werd een uit 1930 stammende Thomasen-dieselmotor in de molen geplaatst zodat de molen ook bij windstil weer kan draaien. Sinds die tijd draagt de molen ook de naam St. Petrus, de patroonheilige van Roggel. De molen is eigendom van de gemeente Leudal en wordt beheerd door de Molenstichting Leudal.

(c) tekst: website Molenroggel.nl.

Baexem, Molen Aurora (staakmolen)

De Aurora is een staakmolen. De molen was ooit gebouwd op een plek tussen Haelen en Horn, maar verhuisde in 1846 naar Baexem. Na de 2e Wereldoorlog was de molen nauwelijks meer in gebruik en raakte in verval. In 1953 volgde een restauratie, maar ook daarna werd nog sporadisch gedraaid. In 1968 kocht de toenmalige gemeente Baexem de molen en werd hij in 1971 verplaatst naar zijn huidige standplaats. Daarna volgde er weer een restauratie en in 1972 werd de molen maalvaardig opgeleverd. De molen is eigendom van de gemeente Leudal en wordt beheerd door de Molenstichting Leudal.

(c) tekst: website Molenstichtingleudal.nl

Vlaamse Molens

DE GROOTSTE MOLENVERENIGING IN VLAANDEREN

Veldhoven, Molenmaker John de Jongh BV

Tot slot rijden we opnieuw Noord-Brabant binnen, waar we nog een laatste afspraak hebben bij molenbouwer John de Jongh. We bezoeken de werkplaats en de achtkanter molen Sint Jan op het terrein.

In het Eindhovens dagblad van 12 mei 2012 lezen we: 'Molenbouw is niet zomaar timmerwerk, er komt ook zoiets als molengevoel bij kijken. Dat is in ieder geval zo bij De Jongh. Molen De Adriaan in het Veldhovense centrum is al drie generaties van zijn familie, de St. Jan bij Oerle - onderdeel van zijn werkplaats - heeft De Jongh mede opgebouwd. "Ik ben al van jongsaf aan molengek. Op zaterdag werk ik vaak ook, en op zondag ga ik regelmatig naar molens kijken."

de Jongh was de laatste jaren ook actief in Vlaanderen. O.a. in Malderen, Londerzeel, Kasterlee, Saintes.

John ontfermt zich nu over de Schaliënmolen, een unieke achtkant die in Tessenderlo bedreigd werd met deklassering.

Foto: (c) Google Streetview - © tekst: citaat Eindhovens Dagblad.

Molenfotografie: (c) Eddy De Saedeleer

Literatuur:

- *Websites van betrokken gemeentes*
- *Websites van betrokken eigenaren.*
- *Molendatabase.nl*

Programma

Ochtendkoffie – Brasserie De Witte Molen	08:00 - 08:40
Vertrek Brasserie De Witte Molen Sint-Niklaas	08:45
Collse watermolen – Eindhoven (Tongelre)	10:30 - 11:25
Holten's Molen - Deurne	11:50 - 12:45
Middag: lunch – eetcafé In d'Ouwe Peel	13:00 - 14:00
Molen Sint-Petrus – Roggel	14:25 - 15:10
Molen Aurora - Baexem	15:20 - 16:00
Molenmaker J. De Jongh - Veldhoven	16:40 - 17:40
Terug naar Sint-Niklaas	17:45 - 19:00

Vervoer met autocar:

Vertrekpunt:

Brasserie De Witte Molen, Gladiolenstraat 2, 9100 Sint-Niklaas.

Het vertrekpunt bereikt u via afrit Sint-Niklaas E17, (afrit 14/15, volg daarna afrit 15 richting centrum Sint-Niklaas). Er is extra parking bij de kerk vlakbij de Witte Molen.

Na activiteit.

Wie dat wenst kan, na 19:00 uur, deelnemen aan het gezellig avonddiner in Taverne de Witte Molen te Sint-Niklaas. (diner inclusief 2 drankjes voor 35 Euro). Inschrijven verplicht.

Deelname en voorwaarden

De deelnamekosten voor de excursie inclusief broodlunch bedragen € 45,00. Bij overschrijding van het maximumaantal van 50 deelnemers hanteren we het pincipe: wie eerst komt, eerst maalt.

Aanmelding ACTIE 1

Aanmelding gebeurt ENKEL via inschrijving op de website van Vlaamse Molens vzw:
<https://www.vlaamsemolens.com/excursies/>

Betaling ACTIE 2

Voor deelname is het NODIG om het verschuldigde bedrag van 45 of 80 euro over te maken op onze KBC rekening:

IBAN: BE71 7370 2104 1969 BIC:KREDBEBB

e-mail voor meer info:

excursies@vlaamsemolens.com

Het bestuur van Vlaamse Molens vzw, en het organisatiecomité verwachten u te Sint-Niklaas op 22 juni a.s.

Het bestuur van Vlaamse Molens.

Vlaamse Molens

DE GROOTSTE MOLENVERENIGING IN VLAANDEREN

Vlaamse Molens vzw is een dynamische organisatie die prominent aanwezig is in het Vlaamse Molenland, ondermeer via het mee organiseren van cursussen en het uitgeven van een uniek molenmagazine

“Vlaamse Molens”.

Lid worden kost slechts 27 EURO
(29 EURO buitenland).

Oude nummers in voorraad

te verkrijgen: 8 EURO.

Vlaamse Molens vzw is lid van Molenforum- Vlaanderen vzw

Agenda:

- *Excursie met autoacar naar molens – 22 juni*
- *Huisekoutermolen: fietstocht naar molens in de omgeving – 29 juni*
- *Boogschieting bij de Huisekoutermolen – 30 juni*
- *Open Monumentendag – 8 september*
- *Nachtmalen op de Huisekoutermolen + avondmarkt – 19 oktober*
- *Molens open in Oost- en West-Vlaanderen – 20 oktober*
- *50 jaar Huisekoutermolen – 2025*

Direct inschrijven: scan QR code

Vlaamse Molens

DE GROOTSTE MOLENVERENIGING IN VLAANDEREN

Onze prijslijst.

Meelzak 5kg: 0,40 euro per stuk, afname minimum 100 - af te halen in de Zwalmolen.

Wimpel: 20 euro/stuk (ev. verzending + 5 euro)

polo: 27 euro/stuk (ev. verzending + 9 euro)

Info en bestellingen: www.vlaamsemolens.com
of mail ons op bestel@vlaamsemolens.com

Wist u dat u bij ons terecht kunt voor:
Meelzakken met logo van onze vereniging
Mooie blauwe molenpolo's
Gele wimpels voor uw vlaggemasten

ON:0889 092 003

ON: 0889.092.003 Rpr: Gent, Afdeling Oudenaarde

vzw Vlaamse Molens Ommegangstraat 17, 9667 Horebeke

Onze sponsors

